

**Середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №91
м. Львова**

ШКОЛА 91

СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ

**Програма роботи
з обдарованими учнями
на 2024-2025 н.р.
Директорка: Галина ПИЗА**

Львів

ЗМІСТ

1. Обґрунтування програми
2. Мета програми
3. Основні завдання програми
4. Шляхи реалізації програми
5. Напрямки роботи з обдарованою молоддю
6. Очікувані результати і ефективність програми
7. Основні заходи щодо планування роботи з обдарованою молоддю
8. План роботи з обдарованими учнями

1. Обґрунтування програми :

Об'єктивним обґрунтуванням цієї програми є підвищений інтерес до формування творчої, всебічно розвиненої особистості здобувача освіти на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Наявність обдарованості та високого інтелектуального потенціалу нації – запорука найбільших успіхів у будь-якій сфері діяльності держави та її майбутнього існування загалом. На порядку денному навчання і виховання майбутнього української нації. Створення умов для гармонійного розвитку особистості, виявлення рис обдарованості особистості у її ранньому дитячому віці, всебічне сприяння розвитку обдарованості, формування творчої особистості, створення умов для її самореалізації та фахова навчальна комунікація з обдарованими дітьми – всі ці питання є першочерговими в педагогічній роботі для кожного начального закладу.

Стоїть дилема, як виконати ці всі завдання в умовах повномасштабної війни росії проти України, зокрема під час дистанційного навчання та значного міграційного витоку з країни молодого підростаючого розумового потенціалу !? Перш за все – це цілеспрямована робота педагогічного колективу закладу освіти, яка повинна бути з елементами творчого підходу, імпровізації і зацікавлення молоді особистості. Головним помічником у цьому є інновації, що виступають засобом формування освітніх компетенцій.

Сучасне суспільство характеризується прискоренням темпів розвитку, ринковою економікою та конкуренцією, зростаючою потребою в людях, здатних творчо підходити до будь-яких змін, нетрадиційно та якісно розв'язувати існуючі проблеми. У цих умовах навчально-виховний процес у сучасній школі може бути сформований на виконання нового соціального замовлення – формування творчої соціально-адаптованої особистості, здатної до творчості в найрізноманітніших сферах діяльності.

Отже, на сьогодні актуальною педагогічною проблемою - є пошук засобів розвитку творчих здібностей учнів. Проблема обдарованості не є новою для галузі науки і освіти. Але в умовах воєнного стану пошук нових ідей, методів, прийомів, способів організації роботи з обдарованими учнями має велике значення, та є одним з ключових механізмів формування майбутнього розвинутого та прогресивного суспільства держави.

Нажаль існуюча навчальна програма, зокрема в закладах загальної середньої освіти, не дає змоги достатньо в повному обсязі виявляти і розвивати можливості здібних та обдарованих учнів, тому особливого значення набувають позаурочні форми роботи. Як приклад, це можуть бути факультативні курси, гуртки, додаткові заняття. Тобто форми і методи можуть бути різними, а завдання є єдиним – пошук обдарованих дітей, їх підтримка та

дієва допомога в подальшому розвитку. Але тут слід врахувати те, що реалізація позаурочних форм роботи під час воєнного стану є досить важкою і складною для педагогів, які в даному випадку, змушені проявляти креативність і шукати альтернативних варіантів виходу з цієї ситуації, оскільки особиста безпека учасників навчального процесу в умовах сьогодення є на пріоритетному місці. Так, під час повномасштабної війни, педагоги школи для роботи з дітьми активно використовують платформу «ZOOM», яку також можна застосовувати і для факультативних занять з обдарованими дітьми.

Тому обґрунтовуючи позицію та значущість даної програми, слід зазначити, що пошук підростаючих обдарованих особистостей є стратегічним питанням існування інтелектуального потенціалу для України та вагомим напрямком у державній політиці, оскільки саме обдаровані діти складають резерв інтелектуального піднесення будь-якої нації, а механізмом реалізації даного завдання для країни є перш за все заклади середнього загальноосвітнього рівня з відповідно розробленою і запровадженою програмою.

2. Мета програми :

- пошук талановитих дітей та розвиток їхніх творчих та інтелектуальних здібностей;
- створення в навчальному закладі оптимальних умов та середовища для розвитку підростаючої особистості, її нахилів та індивідуальних вмінь і здібностей;
- розробка дієвої методики роботи з обдарованими учнями та її впровадження у навчальний процес;
- удосконалення структури та плану проведення уроку, як основного засобу виявлення, розвитку творчої особистості та індивідуальних здібностей учня.
- матеріальне стимулювання та підтримка творчих досягнень і здобутків інтелектуально та творчо обдарованих дітей.

3. Основні завдання :

- пошук, цілеспрямований відбір і виховання творчо обдарованих дітей, здатних до самореалізації та саморозвитку;
- створення в навчальному закладі максимально сприятливих умов та середовища для інтелектуального, духовного, творчого, морально-естетичного та фізичного розвитку учнів;
- впровадження у навчальний процес сучасних методик навчання, направлених на всебічний інтелектуально-розумовий розвиток дитячої особистості;
- розробка індивідуальних програм роботи та механізмів взаємокомунікації з обдарованими дітьми та викладачами – предметниками, направлених на

формування їхньої пізнавальної активності, творчості та обдарувань протягом всього шкільного процесу навчання;

- формування у свідомості учнів потреб та нахилів до самоосвіти, саморозвитку, творчості, пізнання світу та самовивчення основ сучасних технологічних іновацій та впроваджень в суцільно-науковому житті людини;
- надання можливості учням реалізовувати під час навчального процесу власні творчі ідеї та винаходи їхньої науково-дослідницької роботи, сприяння їм у набутті досвіду самостійної (індивідуальної або в групах) дослідницької діяльності на базі набутих знань;
- удосконалення роботи психологічної служби школи по її цілеспрямованій роботі, направленої на виховання національно свідомого громадянина України та перевірки правильності майбутнього професійного вибору учнівської молоді. Посилення практичної взаємодії та роботи шкільного психолога по принципу моделі “психолог - учень - вчитель”, результатом якої має бути виявлення, діагностика та пізнання індивідуально- психологічних особливостей учнів, які можуть стати інтелектуально-розумовим потенціалом, як для школи, так і для держави загалом;

4. Шляхи реалізації програми :

- виявлення та відбір (ідентифікація) обдарованих учнів, шляхом педагогічно-психологічного спостереження та оцінювання рівня наявних здібностей, проведення експериментальних уроків за попередньо розробленою методикою чи програмою, фахове вивчення продуктів (результатів) творчої та інтелектуально-розумової роботи дітей, організація предметних змагань (олімпіад), конкурсів, турнірів, проведення діагностичних досліджень із застосуванням іноваційних психологічних методик, пізнавально-інформаційне опитування батьків обдарованих учнів з подальшим підсумковим аналізом результатів діагностики та створенням “банку даних обдарованих дітей та учнівської молоді”;
- визначення напрямків та побудова методики роботи з обдарованою молоддю і дітьми за видами їхньої обдарованості: лідерська, соціальна, художня, психомоторна (спотивна) обдарованість, академічна, інтелектуальна і творча (креативна), з подальшим розвитком наявних здатностей і вмінь, та актуалізацією педагогічної роботи на індивідуальних підходах до кожної обдарованої особистості зокрема.
- побудова фахової, ціленаправленої роботи вчителів з обдарованими дітьми та учнівською молоддю, направленої на їх посилене навчання, виховання та розвиток наявних вмінь і обдарованостей, яка повинна ґрунтуватись на професійній грамотності педагога, його здатності до експериментальної й

творчої діяльності, умінні інформативно збагачувати і удосконалювати матеріал навчальних програм, здійсненні індивідуального підходу до учнів та їх консультивання, володіннях сучасними педагогічними технологіями, умілою організацією навчально-виховного процесу.

- Організація методичної роботи (професійної орієнтації) педагогів-наставників з молодими вчителями у школі, направленої на розуміння ними пріоритетності в їхній педагогічній діяльності питання щодо виявлення, відбору обдарованих учнів, фахового оцінювання рівня наявних здібностей та застосування молодим вчителем сучасних прогресивних методик в роботі з обдарованими дітьми і учнівською молоддю.

5. Напрямки роботи програми з обдарованою МОЛОДДЮ :

- виявлення та відбір обдарованих учнів, складання діагностичних карт для оцінки рівня їхнього розумового та творчого потенціалу, наявних вмінь і обдарованостей;
- активізація позакласної діяльності (гуртки, секції), активна участь в інтелектуальних і творчих конкурсах різних рівнів;
- упровадження інтерактивних методів навчання (дослідницьких, проектних, модульних), що розвивають в учнів творче й дослідницьке мислення;
- розроблення нормативних документів методичного спрямування та практичних програм роботи з обдарованими учнями, відповідно до їхніх інтелектуальних та творчих схильностей, вмінь і обдарованостей.
- аналіз досягнутих в даній роботі результатів, співвідношення результатів реалізації програми з поставленою метою й завданнями. Визначення перспектив і шляхів подальшої роботи з обдарованими учнями.

6. Очікувані результати і ефективність програми :

Виконання програми дасть змогу:

- сформувати систему виявлення обдарованої молоді та надання їй соціально – педагогічної підтримки;
- спрямувати зусилля педагогів на роботу з обдарованою молоддю;
- підвищити рівень професійної компетентності педагогів у визначенні методів, форм, засобів та технологій навчання і виховання обдарованої молоді.

7. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ :

1. Створити інформаційну базу даних "Молода обдарованість".
2. Взяти участь в обласному/міському конкурсі авторських програм та методичних розробок, спрямованих на виявлення та розвиток обдарованих дітей.
3. Розробити систему цілеспрямованої підтримки обдарованих дітей, які є переможцями різного рівня олімпіад, конкурсів, турнірів.
4. Проведення проблемних та навчальних семінарів з метою підвищення майстерності та фаховості вчителів, які працюють з обдарованими дітьми.
5. Проведення учнівських науково-практичних конференцій, конкурсів, турнірів.
6. Організація і проведення предметних олімпіад та активна участь в них обдарованих учнів.
7. Розробка авторських програм спецкурсів у системі факультативних занять із врахуванням індивідуальних здібностей обдарованих дітей.
8. Формування груп для сумісного навчання обдарованих дітей на базі однієї паралелі.
9. Розробка вчителями, які працюють з обдарованими дітьми в системі факультативних занять методичних вказівок з практичними рекомендаціями та побажаннями.
10. Організація і проведення творчих звітів за результатами роботи факультативів, предметних гуртків, студій.
11. Здійснення моніторингу стану здоров'я обдарованих дітей, із залученням психолога та спеціалістів управління освіти.
12. Забезпечення участі обдарованих дітей у міських, районних, республіканських конкурсах різного напрямку.
13. Розробка та проведення системи діагностики рівня професійної компетенції вчителів, які працюють з обдарованими дітьми
14. Розробка та практичне впровадження системи стимулювання вчителів, які працюють з обдарованими дітьми.
15. Організація практичної цілеспрямованої роботи з виявлення професійних нахилів обдарованих дітей - учнів 9-их класів.
16. Обговорення проблем організації роботи з обдарованими дітьми і визначення подальших перспектив на педраді (засіданні науково-методичної ради, засіданнях методичних об'єднань).
17. Оформлення в навчальному закладі інформаційного стенду - "Організація роботи з обдарованими дітьми":
 - психолого-педагогічні основи змісту роботи з обдарованими дітьми;
 - що таке обдарованість;
 - інформація про новинки психолого-педагогічної літератури з даної проблеми;

- перспективи роботи з обдарованими дітьми.

18. Організація творчих звітів учителів, які працюють з обдарованими дітьми за напрямками:

- гуманітарним;
- фізико-математичним;
- природничо-науковим;
- художньо-естетичним.

19. Організація тематичних семінарів для молодих спеціалістів (педагогів), які працюють з обдарованими дітьми, визначення та аналіз основних проблем і особливостей, які виникають в процесі роботи молодих педагогів з обдарованими учнями.

20. Ознайомлення педагогів школи з новітніми програмами відділу та управління освіти, в контексті роботи з обдарованими та інтелектуально розвинутими учнями, постійне удосконалення професійних навичок та вмінь педагогів на рівні сучасного прогресу в даному питанні.

План роботи
із здібними та обдарованими учнями
на 2024-2025 навчальний рік

№ п/п	Назва заходу	Відповідальні
----------	--------------	---------------

ВЕРЕСЕНЬ

1.	Діагностичні контрольні роботи для учнів з базових дисциплін.	вчителі
2.	Діагностування та анкетування, виявлення обдарованих дітей Формування бази даних "Молода обдарованість".	вчителі
3.	Робота з батьками здібних та обдарованих учнів (індивідуальні бесіди, рекомендації, анкетування).	адміністрація вчителі

ЖОВТЕНЬ

1.	Розробка навчальних програм для індивідуальних і групових занять з обдарованими дітьми.	вчителі заст. дир. школи з НВР
2.	Перший етап предметних олімпіад та їх аналіз.	голови методкомісій вчителя
3.	Вироблення принципів у підході до розвитку творчих здібностей учнів (наказ про роботу з обдарованими дітьми).	адміністрація
4.	Індивідуально - групові заняття з переможцями I етапу предметних учнівських олімпіад.	вчителі

ЛИСТОПАД

1.	Підготовка учнів до участі в міському етапі предметних олімпіад	вчителі - предметники
2.	Участь в міському етапі предметних олімпіад.	вчителі
3.	Провести конкурс-захист творчих та науково- дослідницьких робіт учнів.	члени журі керівники груп (гуртків)

ГРУДЕНЬ

1.	Аналіз підсумків II (міського) етапу предметних олімпіад, конкурсів.	голови метод комісій вчителі
2.	Круглий стіл для учнів: “Вивчення методичних рекомендацій написання науково- дослідницьких робіт”.	заст. дир. школи з НВР голови метод комісій вчителі
3.	Інструктивно - методична нарада керівників наукових робіт щодо оформлення учнівських наукових робіт, ознайомлення з „Положенням про конкурс - захист науково-дослідницьких робіт учнів”.	заст. дир. школи з НВР керівники наукових робіт вчителі-предметники
4.	Участь в міському етапі конкурсу-захисту наукових робіт.	керівники наукових робіт вчителі - предметники

СІЧЕНЬ

1.	Обласні етапи Всеукраїнських учнівських олімпіад.	вчителі - предметники
2.	Тренінг “Особливості навчання і виховання обдарованих дітей”.	заст. дир. школи з НВР психолог, соціальний педагог, вчителі
4.	Підсумки навчання в I семестрі та участь учнів у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад.	заст. дир. школи з НВР вчителі - предметники
5.	Психолого - педагогічний семінар «Робота школи і сім'ї у визначенні пріоритетів виховання особистості».	психолог, соціальний педагог, вчителі

ЛЮТИЙ

1.	Предметні тижні (згідно з робочим планом школи).	голови метод комісій вчителі - предметники
2.	Про перспективу роботи із здібними учнями.	заст. дир. школи з НВР
3.	Участь вчителів у науково-практичних конференціях, семінарах різного рівня, присвячених проблемам розвитку творчого потенціалу педагогів і учнів, упровадженню нових освітніх технологій.	заст. дир. школи з НВР адміністрація вчителі - предметники
4.	Використання мультимедійних засобів для навчання обдарованих дітей.	керівники гуртків

БЕРЕЗЕНЬ

1.	Предметні тижні (згідно з робочим планом школи).	голови метод комісій вчителі - предметники
2.	Індивідуальні консультації для батьків.	заст. дир. школи з НВР вчителі - предметники психолог
3.	Зустріч наукового потенціалу, творчих організацій із здібними та обдарованими дітьми	адміністрація
4.	Висвітлювати в доступних інтернет-ресурсах (на сайті школи) творчі здобутки учнівської молоді, її участь у конкурсах, олімпіадах, оглядах, тощо.	адміністрація

КВІТЕНЬ

1.	Предметні тижні (згідно з робочим планом ліцею).	голови метод комісій викладачі предметів
2.	Аналіз якості та рівня знань учнів з базових дисциплін.	заст. дир. школи з НВР голови метод комісій
3.	Участь обдарованих учнів у конкурсах художній самодіяльності, спортивних змаганнях.	заст. дир. з НВР художні керівники

ТРАВЕНЬ

1.	Перспективи планування роботи із здібними та обдарованими учнями.	заст. дир. школи з НВР вчителі - предметники
2.	Підбиття підсумків роботи з обдарованими учнями.	заст. дир. школи з НВР голови метод комісій
3.	Психолого-педагогічний семінар	психолог вчителі
4.	Інтелектуальні змагання між обдарованими дітьми.	Вчителі
5.	Свято відзначення кращих учнів школи, переможців змагань, олімпіад – “Шкільний Зорепад”	Адміністрація

ЧЕРВЕНЬ

1.	Проводити відстеження щодо подальшого навчання випускників шкіл - переможців олімпіад, конкурсів обласного та Всеукраїнського рівнів.	заст. дир. школи з НВР вчителі
2.	Вивчати досвід роботи з обдарованими дітьми в навчальних закладах міста та області.	адміністрація